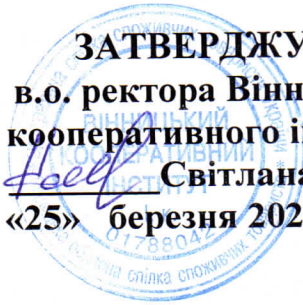

УКРКООПСІЛКА

ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
в.о. ректора Вінницького
кооперативного інституту
 Світлана КОЛОТІЙ
«25» березня 2025 р.

ПРОГРАМА ФАХОВИХ ІСПИТІВ

**для абітурієнтів, які вступають на денну/ заочну форму здобуття освіти
на основі НРК 6, НРК 7 для здобуття СВО бакалавра за
спеціальністю:
D 3 «Менеджмент»**

РЕКОМЕНДАВАНО

Вченою радою
Вінницького кооперативного інституту
від «25» квітня 2025р.
Протокол № 7

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри менеджменту,
маркетингу та підприємництва
від «28» березня 2025р.
Протокол № 9

Вступ

Правила прийому затверджено Вченою радою Вінницького кооперативного інституту 25.04.2025 року, протокол № 7. Умовами прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2025 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 386 від 27 лютого 2025 року, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2025 року за № 330/43736, визначають, що фахове випробування - форма вступного випробування для вступу на основі здобутого (або такого, що здобувається) ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за програмою підготовки бакалавра за спеціальністю D3 «Менеджмент» (освітня програма «Менеджмент») на базі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра можуть вступати абітурієнти, які отримали диплом бакалавра, магістра зі спорідненої спеціальності або іншої спеціальності, та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти.

1. Порядок складання фахового вступного випробування

Фахове вступне випробування складається у формі тестів з тем, що формують професійні компетентності, які необхідні для подальшого успішного навчання за програмою підготовки бакалавра за спеціальністю Менеджмент освітньою програмою Менеджмент.

Фахове вступне випробування визначає рівень знань, вмінь та компетентностей у напрямках:

- теорії організації: знання про теорію та практику функціонування організацій у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища, регулювання процесів, що в них відбуваються у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем організації, знання основних організаційних теорій, принципів і методів створення ефективної організації, організаційного проектування, формування оптимальної структури організації, забезпечення високої організаційної культури.
- менеджменту: знання принципів і функцій менеджменту, методів управління, змісту процесів та технології управління, основ планування, мотивування та контролювання, організації взаємодії та повноважень, прийняття рішень у менеджменті організації, інформаційного забезпечення процесу управління, основ керівництва та лідерства, стилів управління, етики і відповідальності у менеджменті, ефективності управління.

Для проведення фахового вступного випробування формується фахова комісія, головою якої призначається завідувач випускової кафедри. До складу комісії входять провідні науково-педагогічні працівники випускової кафедри.

Комплект білетів для проведення фахового випробування складається з не менш ніж 30 білетів, до кожного з яких включено 50 тестових питань. На проведення фахового вступного іспиту відводиться дві академічні години.

Критерії оцінювання наведено у розділі 3.

2. Перелік тем, що виносяться для проведення фахового випробування

Дисципліна «Теорія організації»

Теорія організації як наука та її місце в системі наукових знань. Теорія організації як наука. Об'єкт, предмет і методи теорії організації. Функції теорії організації. Еволюція теорії організації. Формування й розвиток теорії організації. Основоположні ідеї теорії організації. Розвиток сучасної теорії організації. Сучасна організаційна парадигма. Моделі теорії організації. Основні моделі організації. Альтернативні моделі теорії організації.

Організація як універсальна категорія: основні підходи. Визначення поняття організації. Місія і цілі організації. Генезис організації. Життєвий цикл організації. Властивості організації. Технологія створення та реєстрації організації. Система законів організації. Поняття про залежності й закони організації. Класифікація законів організації. Загальні закони організації. Специфічні закони соціальної організації. Приватні закони організації. Взаємозв'язок законів організації.

Поняття організаційної системи. Організація як відкрита система. Сутність системного підходу до організації. Соціальна організація. Внутрішнє середовище організаційної системи. Підсистеми організації. Зовнішнє середовище організаційної системи. Еволюція соціальних організацій. Аспекти організаційного порядку. Типологія організацій. Класифікація організацій за ознаками: класифікація за принципами управління; класифікація за функціональними ознаками; класифікація за ознакою реалізації суспільних функцій; класифікація за ознакою визначення цілі (ціннісно-орієнтовані організації; організації, які формують власні цілі; цілескеровані організації; цілеспрямовані організації; цілеорієнтовані організації; цілепридатні організації; паразитичні організації).

Статика та динаміка організаційних систем. Динамічна організація. Принципи статичного та динамічного стану організації. Загальні принципи організації та їх характеристика. Приватні і ситуаційні принципи організації. Принципи станів організації. Порівняльний аналіз принципів дії динамічних і статичних організацій. Організація як система процесів.

Організація і управління. Співвідношення процесів організації й управління. Система управління організацією. Взаємозв'язок елементів системи управління організацією. Технології управління організацією: теоретичні засади. Самоорганізація та самоуправління.

Сутність організаційного проектування: концептуальні терміни. Універсальні погляди на проект організації. Етапи організаційного проектування. Переваги та недоліки традиційних організаційних форм управління. Переваги та недоліки адаптивних організаційних форм управління. Теоретичні засади створення й розвитку організаційних форм управління. Методи проектування організації. Чинники проектування організації. Сучасні підходи до організаційного проектування.

Поняття структури організації та принципи її побудови. Формальна та неформальна організаційна структура. Елементи структури та зв'язки в організації. Концепції організаційних структур. Підходи до формування організаційної структури. Характеристики організаційної структури.

Поняття, структурні елементи і властивості організаційної культури. Функції організаційної культури. Класифікація організаційної культури. Система методів підтримки культури організації. Типологія особи. Ділова і міжгрупова поведінка працівників. Групова динаміка. Команда, її відмінні риси. Зміна організаційної культури. Сучасна українська організаційна культура: джерела та основний зміст.

Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності. Управлінська інформація. Технології інформаційної діяльності в організації. Інформаційна система організації.

Сучасні інформаційні технології організаційної культури.

Поняття ефективності діяльності організації. Рационалізація організаційної діяльності. Функціональний аудит та контролінг поведінки організації.

Чинники ефективності організації.

Ефективність організаційних рішень.

Критерії організаційної ефективності та види ефектів. Оцінка ефективності діяльності організації. Оцінка ефективності організаційних систем.

Дисципліна «Менеджмент»

Поняття про менеджмент, підходи до його визначення. Складові частини менеджменту, його принципи, предмет, об'єкт і суб'єкт дослідження.

Методи дослідження в менеджменті, їх класифікація. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій «управління» та «менеджмент». Управлінські відносини як предмет менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління.

Практика управління давня, а наука управління нова. Школи управлінської думки. Сутнісна характеристика процесного, системного, ситуаційного та інтегрованого підходів до управління: основні ідеї; внесок у розвиток науки управління; практичне застосування.

Класична теорія менеджменту (школа наукового управління й адміністративна школа управління): напрямки і цілі досліджень; основні здобутки; значення для сучасної практики; обмеженість.

Неокласична теорія менеджменту (школа людських стосунків та школа організаційної поведінки): спрямованість досліджень; внесок у розвиток науки управління; основні недоліки. Кількісна теорія менеджменту: основні ідеї; внесок у розвиток теорії управління; напрямки використання досягнень.

Види управлінських рішень та підходи до їх прийняття. Поняття і моделі прийняття рішень. Розширене та вузьке розуміння категорії «прийняття рішень». Місце прийняття рішень у процесі управління. Технологія прийняття управлінських рішень. Моделі теорії прийняття рішень: класична; поведінкова; ірраціональна. Процес прийняття рішень. Інтуїтивна та раціональна технології прийняття рішень. Процес прийняття рішень. Етапи раціональної технології прийняття рішень: діагноз проблеми; накопичення інформації про проблему; опрацювання альтернативних варіантів; оцінка альтернатив; прийняття рішення.

Фактори впливу на процес прийняття рішень. Людський та організаційний фактори у процесі прийняття рішення. Індивідуальне та групове прийняття рішень). Організація виконання рішень.

Методи прийняття рішень. Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень. Кількісні та якісні методи. Можливості та сфери застосування аналітичних, статистичних, теоретико-ігрових методів та методів математичного програмування.

Поняття і сутність планування в системі управління. Поняття «планування». Місце планування серед функцій управління. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення цілей; розробка стратегії; надання стратегії конкретної форми. Типи планів в організації. Стратегічні та оперативні плани. Короткотермінові та довготермінові плани. Завдання та орієнтири. Види внутріфінансового планування та їхній взаємозв'язок. Система планів підприємства. Розроблення загальних та функціональних стратегій організації. Управління реалізацією стратегічного плану.

Сутність організаційної функції. Типи організаційних структур управління: лінійна, функціональна, лінійно – функціональна, лінійно – штабна, дивізійна, програмно – цільова, координаційна та матрична. Їх переваги і недоліки. Процес побудови організаційної структури. Методи побудови організаційних структур: моделювання; експертних оцінок; організаційне нормування (регламентування). Етапи організаційного проектування. Організація як відкрита динамічна система: керуюча та керована підсистеми. Складові внутрішнього середовища організації. Основні фактори зовнішнього середовища організації прямої дії. Основні фактори зовнішнього середовища організації опосередкованої дії. Характеристика організаційної структури, формування її підрозділів.

Сутність мотивації та її види. Модель процесу мотивації. Основні теорії мотивації та межі їх застосування. Теорія потреб А.Маслоу. Теорія Х/У Мак-Грегора. Теорія двох факторів Герцберга. Теорія мотивації продуктивності Мак-Клейланда. Процесний підхід до мотивації. Теорія справедливості С.Адамса. Теорія сподівань В.Врума. Модель мотивації Портера-Лоулера. Економічні мотиви діяльності людей. Стимулювання праці як інструмент управління персоналом.

Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Потреби та винагороди як форми мотивації. Роль матеріального стимулювання у мотивації трудової діяльності. Проблеми формування ефективного мотиваційного механізму на підприємстві.

Поняття контролю та його місце в системі управління. Принципи ефективного контролю. Основні види управлінського контролю. Етапи процесу контролю: встановлення стандартів, вимірювання процесів; порівняння дійсного виконання зі стандартами; оцінки та реакція. Зовнішній і внутрішній контроль.

Характеристика ефективного контролю. Особливості процесу контролювання. Зворотній зв'язок при контролі. Класифікація видів контролю. Особливості виробничого контролю.

Поняття регулювання та його місце в системі управління. Сучасні напрямки розвитку науки управління. Тенденція посилення технократичного аспекту менеджменту. Орієнтація на технічні та технологічні нововведення.

Особливості регулювання діяльності організацій та її роль в управлінні. Характеристика видів регулювання в організаціях. Послідовність і етапи процесу регулювання. Координація як найбільш важливий спосіб регулювання в організаціях.

Суть і види комунікацій. Комунікативний процес, його стадії. Перешкоди на шляху ефективних комунікацій та методи їх подолання. Вертикальні та горизонтальні комунікації. Формальні і неформальні комунікації.

Зворотній зв'язок та перешкоди на його шляху. Міжособистісні та організаційні комунікації. Шляхи вдосконалення комунікації в організації.

Способи комунікацій та їхня природа (письмові, усні, та невербальні комунікації). Комунікаційні канали та сфери їхнього використання. Види організаційних комунікацій. Поняття та характеристика комунікаційних мереж.

Напрямки організаційних змін та подолання опору змінам. Фактори, що сприяють розвитку організаційних змін. Аспекти управління організаційними змінами за Леррі-Грейнером. Умови успіху в здійсненні змін в організації. Методи подолання опору організаційним змінам.

Ефективність системи менеджменту. Економічна, організаційна та соціальна ефективність систем менеджменту. Критерії оцінки ефективності діяльності організації: загальні і часткові критерії ефективності.

Управління організаційними змінами. Система подолання опору змінам. Природа стресу та методи його подолання. Результативність та ефективність менеджменту. Економічна, організаційна та соціальна ефективність управління. Показники

ефективності управління, їхній склад і методи визначення. Комплексний підхід до вдосконалення управління організаціями.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Екзаменаційні завдання з фахових іспитів для абітурієнтів, які вступають на основі здобутого ступеня вищої освіти бакалавра, магістра, для здобуття СВО бакалавра спеціальності D 3 «Менеджмент» включають тестові завдання.

Основна форма тестів – завдання закритої форми відповідей за принципом альтернативної побудови, що передбачає 4 відповіді. Тести розроблені у 30 варіантах, кожен варіант включає 50 тестів, які мають приблизно однаковий рівень складності. Для розв'язання тестів студент має володіти глибокими теоретичними знаннями та аналітичним мисленням.

Для оцінювання відповідей абітурієнтів застосовуються такі критерії та шкала оцінювання.

Критерії оцінювання знань абітурієнтів

Рівні навчальних досягнень	Відношення кількості набраних балів до максимально можливої, %
I. Початковий	
100-111 балів	60-64
112-123 бали	65-69
II. Середній	
124-136 бали	70-74
137-149 балів	75-79
III. Достатній	
150-161 балів	80-84
162-173 бали	85-89
IV. Високий	
174-189 бал	90-95
190-200 балів	96-100

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білявська Ю. В. Теорія організації: підручник / Ю. В. Білявська, Н. В. Микитенко. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 424 с.
2. Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., Бурачек І.В. та ін. Менеджмент: підручник. Під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
- 3.Вдовічен А. А., Вдовічена О. Г., Чичун В. А. та ін. Менеджмент у питаннях та відповідях: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2023. 172 с
4. Грузіна І.А. Теорія управління : навчальний посібник / І.А. Грузіна, І.О. Кінас, І.М. Перерва. Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 137 с.
- 5.Лазоренко Т. В., Пермінова С. О. Основи менеджменту : Конспект лекцій: навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с.
- 6.Монастирський Г.Л. Теорія організації : підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: «Крок», 2019. 368 с.
7. Мошек Г. Є., Федоренко В. Л. Менеджмент організації : навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2020. 420 с.
8. Пічик К. В., Храпкіна В. В. Менеджмент : навчальний посібник. За заг. ред. К. В. Пічика, В. В. Храпкіної. Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2021. 460 с.
- 9.Свидрук І.І., Миронов Ю.Б., Кундицький О.О. Теорія організацій: навчальний посібник. Львів: Новий світ-2000, 2025. 176 с.
10. Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
- 11.Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.